

Aan de slag

MET BOEKEN TIJDENS DE JEUGDBOEKENMAAND

Van 1 tot 31 maart is het opnieuw Jeugdboekenmaand. Met de Jeugdboekenmaand wil organisator Iedereen Leest kinderen en jongeren tussen 3 en 15 jaar aanzetten tot lezen. Een hele maand lang vieren we leesplezier in alle scholen, bibliotheken, boekhandels en gezinnen. Dit jaar is het de 49ste editie. De meter en peter van Jeugdboekenmaand 2020 zijn KETNET-presentatrice Sien Wynants en illustrator Tom Schoonooghe. Samen zijn zij een maand lang ambassadeurs van het leesplezier.

Tine Kuypers - Margot Van Dingenen

Over de auteur

TINE KUYPERS

is communicatiemedewerker
bij Iedereen Leest.

MARGOT VAN DINGENEN

is educatief medewerker
bij Iedereen Leest.

THEMA 'KUNST'

**'OOK AL KIJKEN WE
NAAR HETZELFDE,
WE ZIEN ALLEMAAL IETS
ANDERS; DAT IS EEN VAN
DE GEWELDIGE DINGEN
VAN KUNST, EN EEN REDEN
WAAROM WE KUNST
BLIJVEN MAKEN.'**

(DAVID HOCKNEY)

Elk jaar heeft de Jeugdboekenmaand een ander thema. In 2020 is dat 'kunst', met als centrale vraag: 'Wat doet kunst?'

We hebben het over hoe kunst je verbeelding prikkelt. Kunst wil dat je kijkt en luistert en voelt en nadenkt. Het

drukt iets uit: een gevoel, een idee, een gedachte, een sfeer, of nog iets anders. Kunst gaat over meer dan alleen maar mooie dingen. Kunst kan schuren. Kunst gaat over iets zeggen, iets fluisteren, iets van de daken schreeuwen. Kunst wil aan het denken en aan het reageren zetten. Het geeft vrijheid en ruimte om zelf iets te creëren. Kunst is voedsel. Kunst doet iets met ons. Zoveel mensen, zoveel blikken, zoveel ideeën.

Kunst komt in veel gedaanten en vormen naar ons toe. Schilderkunst, literatuur, poëzie, theater, rap, hiphop, opera, muziek, woord, slam poetry, drama, film, fotografie, kalligrafie, mode, dans, circus, street art, graffiti, strip, graphic novel, architectuur, design, beeldhouwkunst, grafiek, tattoos, ...

Kunst zien we in musea en op podia, maar ook op straat, op lichamen en uiteraard ook in boeken. Jeugdboekenmaand 2020 wil het aanbod van boeken

over kunst voor kinderen en jongeren in de kijker zetten. En dat aanbod is divers en valt niet onder een noemer te vatten. Verderop vind je alvast voor elke leeftijd een inspirerende boekentip om mee aan de slag te gaan in jouw klas.

Jeugdboekenmaand 2020 nodigt ook uit om samen te werken met kunstenaars, illustratoren, auteurs, muzikanten, kunst- en cultuureducatieve verenigingen, conservatoria, culturele centra en kunstacademies. Het boek is de basis, de verbindende factor.

BEELD

Het campagnebeeld – of beter de campagnebeelden, want het zijn er twee! – is dit jaar van illustrator Isabelle Vandabeele. Ze vertrok vanuit de verschillende emoties die kunst teweeg kan brengen. De affiches zijn te bestellen via de site van Jeugdboekenmaand. Elke school kreeg ook een exemplaar in de bus.

ACTIVITEITEN OP SCHOOL ÉN IN DE BIB!

Veel scholen en bibliotheken nodigen tijdens de Jeugdboekenmaand een

auteur of illustrator uit en werken uitgebreid met en rond boeken in de klas. Wie gebruik wil maken van een financiële tussenkomst kan een beroep doen op www.auteurslezingen.be. Een aantal bibliotheken organiseren feesten met auteurs en illustratoren. Heel wat klassen bezoeken tijdens de Jeugdboekenmaand hun bib. Voor bibliotheken ontwikkelt Iedereen Leest samen met vormingsorganisatie De Aanstokerij een digitaal bibspel met opdrachten die de kinderen kunnen uitvoeren. Neem dus zeker contact op met de bibliotheek in jouw buurt en ontdek hun aanbod voor klassen.

EDUCATIEVE HAND- LEIDING VOOR LEERKRACHTEN

Iedereen Leest heeft ook opnieuw een educatieve handleiding ontwikkeld voor leerkrachten in het basisonderwijs en de eerste graad secundair onderwijs. Met de handleiding kan je gedurende het hele schooljaar aan de slag. Je vindt er allerlei werkvormen die je kunt inzetten in je klas wanneer je werkt met leesmateriaal. Dat kunnen boeken zijn, maar ook kortere fragmenten, krantenartikelen of informatieve teksten. Leesplezier is steeds een cruciaal focuspunt.

De handleiding bij deze editie zet illustraties en verbeelding centraal. Voor kinderen verschijnen er prachtige prentenboeken, maar ook voor jongeren wordt er in boeken regelmatig met beeld gewerkt – denk maar aan graphic novels, beeldromans en prentenboeken voor oudere lezers. Bij boeken zonder illustraties moet de lezer het verbeeldingswerk volledig zelf doen en ook dat is een vaardigheid die je kan verbeteren. De werkvormen in de handleiding helpen leerlingen beter te kijken naar beelden, erover te praten met elkaar en hun verbeelding onder woorden te brengen. Er zit ook een woordenlijst bij de handleiding met allerlei begrippen die te maken hebben met illustraties – zoals *lay-out*, *standpunt* en *kleur*. Deze worden toegelicht en geven de leerkracht een houvast om illustraties klassikaal te bespreken. Je kan de handleiding gratis downloaden via www.jeugdboekenmaand.be.

Wat doet kunst?

Iedereenleest.

*Uiteraard zijn er
ook nog boeken!
Hier vind je een greep
uit de boekentips voor
Jeugdboekenmaand, met
meteen
een creatieve activiteit
eraan gelinkt.*

*Meer boekentips
vind je op
www.jeugdboekenmaand.be.*

3-6
JAAR

Het orkest

Chloé Perarnau
(Boycott, 2019)

In dit prachtige zoekboek schrijven verschillende muzikanten een postkaart naar de maestro om hem te vertellen over hun citytrip. Ze hebben allemaal hun muziekinstrument bij en de lezer moet proberen om op elke prent de muzikant te vinden.

ACTIVITEIT: Laat de leerlingen nu luisteren naar een stuk klassieke muziek en maak hen bewust van een aantal verschillende instrumenten. Elke leerling kiest een muzikant uit het boek waarnaar ze een postkaart willen schrijven met vragen of opmerkingen over het instrument dat ze bespelen.

3-6
JAAR

Delfts Blauw

Ingrid & Dieter Schubert
(Leopold, 2018)

In het boek Delfts Blauw maken we kennis met muizen die in een pottenbakkerij wonen. Leerlingen leren hoe Delfts blauw aardewerk wordt gemaakt.

ACTIVITEIT: Na het lezen en kijken in dit boek, gaan leerlingen zelf aan de slag met bootseerklei en maken ze hun eigen versie van de bekende tulpenvaas.

Boekentips rond kunst

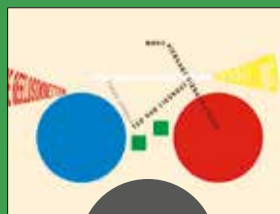
**6-9
JAAR**

Bladerbeesten

Yvonne Lacet
(Gottmer, 2017)

Dit boek nodigt je meteen uit om te gaan spelen en creëren! Op elke pagina staat er een dier gemaakt uit bladeren en bloemen. Ernaast vind je de benodigdheden.

ACTIVITEIT: Trek naar het park of bos met je leerlingen, laat hen allerlei materialen verzamelen en nadien maken ze er de leukste bladerbeesten mee.

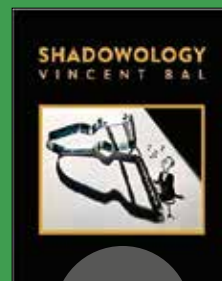
**9-12
JAAR**

Rond vierkant vierkant rond

Ted van Lieshout
(Leopold, 2015)

Ted van Lieshout toont hoe je gedichten omzet in beeld: beeldsonnetten, met andere woorden! Bekijk eerst met je leerlingen een aantal sonnetten en bestudeer de vorm.

ACTIVITEIT: Je kan leerlingen vragen zelf een beeldsonnet te maken, waarbij ze de vorm van een sonnet moeten respecteren, maar verder kunnen kiezen met welke voorwerpen ze gaan werken.

**12-15
JAAR**

Shadowology

Vincent Bal
(Lannoo, 2017)

Vincent Bal heeft de kunst van het spelen met schaduwen helemaal onder de knie! Hij fotografeert de schaduw van een object en vertrekt daarvan om een figuur te tekenen.

ACTIVITEIT: Blader door het boek, laat je leerlingen inspiratie opdoen en stuur hen eropuit om zelf inspirerende schaduwen te zoeken, te maken en te bewerken.